

B. KÁDÁR ZSUZSANNA

A zsidóság holokauszt-narratívájának változása a rendszerváltás körüli években

Az előadás azt a kérdést járja körül, hogy a Kádár-korszak időszakához képest milyen változáson ment keresztül a magyarországi zsidó értelmiségi réteg (az újonnan létrejött zsidó szervezetek, mozgalmak) holokauszt-narratívája. Miért pont akkor és abban a hangvételben, megközelítésben szóltak a vészkorszakról, s ennek milyen összefüggése volt az éppen aktuális nemzetközi folyamatokkal? Az elemzésbe bevonom izraeli és magyar szerzők vonatkozó munkáit, történet-szociológiai elemzést végzek néhány kiemelt könyv kapcsán. Állításom az, hogy a „rendszerváltás”-változás ebben a kérdésben már korábban megtörtént, Randolph L. Braham magyar Holokausztjának '80-as évek végi magyar fordításával, s számos hazai tanulmány, visszaemlékezés egyidejű megjelenésével. Az 1989 utáni folyamatok teljesen új eleme viszont a holokausztban tettestársként résztvevő magyar szervezetek, a magyar állam felelősségének tagadása s az erre történő mind markánsabb válasz az antifasiszta értelmiség részéről, mely a Horthy-korszak és a Szálasi-korszak jellemzésének diskurzusává is vált. Kiemelt példaként foglalkozom a „Sztehlo-üggyel”, nevesül azzal az intézményesülési folyamattal, amikor az embermentés ténye bekerült a közbeszédbe.